

SPINNAKEREN

Spinnakeren - de beginselen

Als je nooit gespinnakerd hebt, zijn dit een paar handige tips om je op weg te helpen. Leren spinnakeren doe je idealiter bij windkracht 2 - 3, op een rustige dag en een plas met voldoende ruimte. Deze tips zijn er op gebaseerd dat dit het geval is.

We onderscheiden de volgende stadia:

1. Voorbereiding aan de wal
2. Vlak vóór het hijsen
3. Spinnakeren
4. Strijken

1. Voorbereiding aan de wal

- *Spinnakerschoot (doorlopend)*
Rijg de spinnakerschoot door de blokken. Vergeet de barberhauler niet (dat is het lijntje met een blokje of een oog dat vlak bij het zijstag uit het dek komt). De schoot aan stuurboord gaat voor de voorstag langs en dan naar de spinnakerzak. De schoot van bakboord gaat om de bakboordzijstag heen naar de zak. Knoop beide uiteinden even aan elkaar.
- *Spinnaker aanslaan*
Leg de spinaker in de spinnakerzak. Pak het spinnakerval aan bakboord van de mast, voor de zaling. Zorg dat het niet gedraad zit met voorstag of de fokkeval.
Zoek de tophoek van de spinaker en bevestig het val (met een sluiting of een paalsteek). De tophoek is de hoek waar de rode en groene band in het lijk samenkomen.
Laat het rode lijk door je handen glijden totdat je bij de schoothoek komt en bevestig daar het losse eind van de spischoot aan, die van achteren komt (paalsteek).
Laat het onderlijk van de spi (zonder gekleurde band) door je handen glijden totdat de bij de andere schoothoek komt (waar de groene band begint) en bevestig de spischoot die van voren komt. Volg de groene band totdat je bij de tophoek komt. Als je de spinnaker nooit hebt hoeven loslaten met de hand waarmee je de lijken hebt gevolgd, zit de spinnaker goed.
- *Spinnakerboom*
Bevestig de spinnakerboom aan de giek (aan stuurboord), bevestig de ophouder van de boom (ook wel "topping lift" of "up" genoemd). Bevestig de neerhouder van de boom ("down"). Controleer of niets in de knoop zit met andere lijntjes, zoals de cunninghamhole.

2. Vlak vóór het hijsen

- *Voorbereiden*
Hijsen kan aan lij of aan loef. Lij: de spinnaker ligt aan de dezelfde kant als de giek. Dus als je over bakboord vaart, zit het val van de spinnaker ook aan bakboord. Het is meestal makkelijker als de spi aan lij ligt. Hier beschrijven we alleen de situatie dat de spinnaker aan lij ligt.

SPINNAKEREN

Spinnakeren - de beginselen (vervolg)

Bij het hijsen aan lij kun je al dan niet de spinnakerboom eerst zetten, bij hijsen aan loef kan dat niet. Hier beschrijven we de situatie dat je eerst de boom zet.
Als je wilt gaan hijsen, zorg je ervoor dat je voor de wind vaart, de spinaker ligt dan dus aan lij en de boom ligt aan loef naast de giek.
Zet de lij schoot van de spi even in de klem.

- *Barberhaulers*
Lij los, loef aan.
- *Boom zetten*
De voordekker maakt de voorkant van de boom los van de giek, trekt de ophouder alvast een stuk aan. Y-Tip: laat het andere eind in de houder van de giek zitten! Klik de spischoot die op het voordek ligt in de bek van de spinakerboom, duw de boom naar voren (eventueel de ophouder nog verder aantrekken) en klik de andere bek van de boom in de mast. Y-Tip: veel masten hebben twee bevestigingspunten voor de spiboom, wij gebruiken alleen de bovenste. Zorg dat de boom ongeveer horizontaal staat. Trek de neerhouder aan.
Het is handig om op de op- en neerhouder een merkje te zetten, zodat je ongeveer weet waar ze in de klem moeten om de boom goeg te hebben staan.
- *Hijsen*
De voordekker zorgt ervoor dat de spinaker tijdens het hijsen vrij blijft van de zaling en de ver staging. Y-Tip: trek de fokkeschoot aan lij vrij strak aan, dan haakt de spinaker daar niet achter tijdens het hijsen.
Terwijl de spi wordt gehesen (wie dat doet is afhankelijk van de inrichting van de boot), trekt de spinnakerman de loef schoot van de spi (door het ratelblok in de kuip) door totdat de boom bijna dwars op de mast staat. Het is de kunst de schoothoek bij de boom te hebben op het moment dat de top bovenin komt.
Zet de loef schoot in de klem en neem de lij schoot uit de klem in de hand. Als je de loef schoot niet via het ratelblok in de kuip hebt aangetrokken, maar bovendeeks, zit je nu goed in de knoop.

3. Spinnakeren

- Stand van de boom: haaks op de vaan, in het verlengde van de giek. De boom mag niet tegen het voorstag komen, altijd minimaal 10 cm afstand houden!
- Stand van de spinnaker: lij schoot zo los mogelijk, totdat het loeflijk van de spi dreigt in te klappen. De kunst is om hier de hele tijd naar te blijven zoeken, dan ga je het snelst! Het onderlijk van de spi mag niet tegen het voorstag komen.
De loef schoot zit in principe altijd in de klem en de lij schoot houd je in je (achterste) hand. Als het niet te hard waait, is het handig de loef schoot niet te strak te zetten en met je (voorste) hand buiten het stag om bij te trimmen.

SPINNAKEREN

Spinnakeren - de beginselen (vervolg 2)

- *Loeven*
Als je hoger gaat varen, moet de boom haaks op de wind blijven staan, dus de loefschoot vieren. Tegelijkertijd moet de lijsschoot aan, omdat de spi anders inzakt.

4. Strijken

- De voordekker gaat op de knieën aan lij zitten.
- Met behulp van de barberhauler aan lij de spinnakerschoot naar je toe trekken, voor de zijstag langs.
- Spinnaker onder de giek door, vóór het zijstag binnenhalen (te beginnen bij de achterste schoothoek) en vervolgens spinnakerval losgooien.
- Loefschoot moet nu uit de klem en meteen doorvoeren.
- Als de spinnaker is opgeborgen: spinnakerboom opbergen langs de giek.

Deze tips zijn bedoeld om je op weg te helpen met spinnakeren. Vraag aan anderen hoe je moet hijsen als de spi aan loef ligt en hoe je moet gijpen. Nog beter: kom naar de maandelijkse trainingen van de Yngling Club. Voor leden is deze training gratis. Spinnakeren is leuk, goed spinnakeren is prachtig en met veel wind spinnakeren is sensationeel. Dat vereist veel oefening en techniek.

